

Artist:	Sylwester Braun ps. Kris
Title:	Powstanie warszawskie. Wybuch pocisku na gmachu Prudentialu
Date:	1981 (z negatywu z 28 sierpnia 1944)
Origin:	Warsaw
Technique:	gelatin silver print
Material:	photographic paper
Dimensions:	height 18 cm, width 24 cm
Object type:	photograph
Inventory number:	AN 49751/d
Keywords:	plac Napoleona, wybuch, Prudential, ostrzał, wartime Warsaw

Pierwsza z sekwencji sześciu ujęć przedstawiających wybuch na budynku Prudentialu podczas powstania warszawskiego – moment wybuchu po uderzeniu pocisku, który 28 sierpnia 1944 roku osiągnął najnowocześniejszy wieżowiec ówczesnej Warszawy, siedzibę Towarzystwa Ubezpieczeniowego Prudential. Najwyższy w ówczesnej Warszawie, szesnastopiętrowy budynek, został wzniesiony w 1933 roku w według projektu Marcina Weinfeldta (1884–1965) a autorami jego nowoczesnej stalowo-żelbetowej konstrukcji byli Stefan Bryła (1886–1943) i Wenczesław Poniż (właśc. Venčeslav Poniž, 1900–1967). W 1936 roku, na specjalnie skonstruowanym na dachu Prudentialu maszcie, profesor Janusz Groszkowski (1898–1984) uruchomił pierwszy w Europie nadajnik eksperymentalnej stacji telewizyjnej. W dolnej części wieżowca mieściły się biura, a na wyższych kondygnacjach luksusowe apartamenty. Po zajęciu gmachu przez powstańców w sierpniu 1944 roku na maszcie zawisła biało-czerwona flaga, a Prudential stał się celem ciągłego ostrzału artylerii niemieckiej. W jego otoczeniu spadło ok. 1000 pocisków. Ten o wadze prawie dwóch ton, wystrzelony z najcięższego samobieżnego moździerza, jednego z siedmiu wykorzystywanych przez Niemców w czasie II wojny światowej uszkodził budynek, ale go nie zniszczył. Nowoczesna spawana konstrukcja wytrzymała wybuch.

Signatures, marking, inscriptions

sygn. na awersie i rewersie fotografii pieczętką: POWSTANIE WARSZAWSKIE 1944 | COPYRIGHT BY S. KRIS - BRAUN

References

Album Warszawski. Warschauer Album. Obraz miasta w zbiorach Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, oprac. zbiorowe, red. nauk. J. Durko, Warszawa, 2000, s. 303, poz. 337; Braun S., Reportaże z Powstania Warszawskiego, Warszawa 1983, s. 202, fot. 316; Dni Powstania. Kronika fotograficzna walczącej Warszawy, oprac. J. Grużewski, S. Kopf, Warszawa 1957, s. 211; Wyszacki L., Warszawa od wyzwolenia do naszych dni, Warszawa 1977, s. 29; Jewsiewicki W., Powstanie Warszawskie 1944 okiem polskiej kamery, Warszawa 1989, s. 216; Warszawa stolica Polski, Warszawa 1949, s. 91; Kotańska A., Topolska. A. , Warszawa wczoraj i dziś. Warsaw past and present. , Warszawa 2004, s. 137;